

НАВЧАЛЬНО - НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
АГРОТЕХНОЛОГІЙ, СЕЛЕКЦІЇ ТА
ЕКОЛОГІЇ

ПДАУ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ АГРОТЕХНОЛОГІЙ, СЕЛЕКЦІЇ ТА ЕКОЛОГІЇ
University of Opole (Poland)
International Slavis University (Macedonia)
Cooperativi Trade University of Moldova
Institute of soil Science and Cultivation State Research Institute
Department of Forage Crop Production

Кафедра рослинництва

**МАТЕРІАЛИ ІІ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ**

**“АКТУАЛЬНІ НАПРЯМИ ТА ПРОБЛЕМАТИКА
У ТЕХНОЛОГІЯХ ВИРОЩУВАННЯ ПРОДУКЦІЇ
РОСЛИННИЦТВА”**

м. Полтава, 02 травня 2024 р.

ЗМІСТ

Бараболя О.В., Василенко О.М.	7
Суть інтенсивної технології вирощування соняшнику у господарствах	
Бялковська Г.Д., Пащенко В.І.	10
Застосування інсектициду люкс максі в посадках тютюну для боротьби з тютюновим трипсом	
Єгоров Д. К., Гухова Н.А., Циганко В.А., Єгорова Н. Ю.	13
Селекція та насінництво високогетерозисних гібридів жита озимого в Україні	
Гангур В.В., Філоненко С.В., Філоненко В.С.	17
Особливості живлення буряків цукрових за різних способів обробки ґрунту в сівозміні	
Фурман В.М., Мороз О.С., Люсак А.В.	21
Вивчення ефективності калійних добрив при вирощуванні ріпаку озимого	
Гангур В.В., Єремко Л.С.	24
Вплив норм висіву на врожайність насіння чини посівної	
Фурман В.М., Крайна М.А.	26
Вплив гербіцидів на продуктивність пшениці озимої в умовах західного Полісся	
Куц О.В., Гурін М.В., Шапко М.О.	29
Вплив фізичних факторів та біопрепаратів на урожайність насіння помідору	
Літвішко А. Н., Олексій Л. М., Шубала Г. В.	32
Основні проблеми вирощування конюшини лучної	
Філоненко С.В., Лисак В.М.	35
Оптимізація продуктивних та якісних характеристик буряків цукрових за позакореневого внесення мікродобрив	
Марініч Л.Г., Шаповал Т.І.	38
Оцінка колекційних зразків стоколосу безостого за господарськими ознаками	
Палінчак О.В., Заверталюк В.Ф.	40
Адаптивна характеристика перспективних гібридів кавуна звичайного	
Шакалій С.М., Брехунцова О. А.	43
Проблема вирощування рису в сучасних умовах	
Шакалій С.М., Тутка Т.	45
Кіноа: чергова розрекламована крупа чи дійсно та, яка має корисні властивості?	
Shakalii S. M., Vereshchaka O.	47
The role of the variety in increase of the yield of winter wheat	
Шакалій С.М., Дорошенко Є.	49
Органічне землеробство для аграріїв	

Шакалій С.М., Маслівець О., Іновації за вирощування озимої пшениці	52
Шакалій С.М., Дорошенко Є. Перевага використання агродронів за використання засобів захисту рослин	56
Філоненко С.В., Шевченко В.В. Ефективність рістстимулюючих препаратів на посівах соняшнику	58
Шубала Г. В., Ворончак М. В., Літвішко А. Н. Продуктивність бобів кормових за різних норм висіву насіння	61
Тараріко Ю.О., Писаренко П.В., Сайдак Р.В., Федорченко О.О. Інооваційні моделі розвитку аграрного виробництва в полтавській області	64
Солодка Т.М., Якимчук А.М., Солодка О.В. Результати моніторингу фітопатогенів розсади томатів в умовах західного лісостепу України	68
Вітанов О. Д. Овочеві попередники ячменю в Лівобережному лісостепу України	72
Ященко Л.А., Семенчук А.В. Вплив агрокліматичних умов періоду вегетації на урожайність кукурудзи на зерно в умовах Рівненської області	75
Pysarenko V.M., Pishchalenko M.A., Lohvynenko V.V., Perepadchenko T.O. Optimization of phytosanitary condition of crops in organic farming	78
Марініч Л. Г., Богачов О.О., Рашин А.І. Роль бобових трав у сівоzmіні	80
Марініч Л. Г., Матюх Ю. П., Голованьов В. В. Вирощування кукурудзи в монокультурі	82
Прокопів О. О. Основні хвороби горошку посівного (озимого)	83
Єгоров Д. К., Єгорова Н.Ю., Ожерельєва В.М., Реліна Л.І., Бордун М.Д. Селекційно-насінницькі інновації – як складова експортного потенціалу країни в умовах бойових дій	86
Олексій Л. М., Бурак І. М., Літвішко А. Н., Ворончак М. В. Вирощування сорго цукрового, як сировини для виробництва біоетанолу	90
Ласло О.О., Кулик К.І. Ефективність позакореневого підживлення сої	93
Ласло О.О., Алексєєв В.Г. Особливості гербіцидного захисту сої до сходів	95
Лень О.І., Ласло О.О., Кононенко В.Ю. Особливості системи удобрення пшениці озимої: осіннє та весняне підживлення	97
Кондратенко С. І., Кондратенко С. І.	100

Господарсько-цінні ознаки ліній помідора, створених на основі міжвидової гібридизації і рекомбінаційної селекції	
Куничак Г. І., Дутчак О. В.	104
Забур'яненість сої за різних способів обробітку ґрунту та системи удобрення	
Баган А.В., Мікуліна О.О.	107
Роль чорнобривців у формуванні естетичного ландшафту декоративних садів	
Криlach С.І.	109
Стимулювання розвитку кореневої системи кукурудзи як спосіб усунення негативного впливу переущільнення ґрунту	
Марусяк А.О.	112
Нові перспективні лінії баклажана для сортової і гетерозисної селекції	
Марініч Л. Г., Медяник Д.О., Сиволап В.Я.	115
Вплив системи удобрення на формуванні врожаю сої	
Куценко О.М., Ляшенко В. В.	117
Строки сівби гібридів кукурудзи	
Ласло О.О., Сокура О.М.	119
Застосування інокулянтів нового покоління для реалізації генетичного потенціалу високопродуктивних сортів сої	
Ласло О.О., Феньєв О.М.	122
Вплив рістрегулюючих препаратів на реалізацію генетичного потенціалу сортів ріпаку озимого	
Шевніков М.Я., Ласло О.О., Сліпченко О. В.	124
Мікродобрива на сої, як фактор підвищення урожайності	
Голуб-Маковецька І.А., Гончарук О.В.	126
Застосування добрива Росаферт NPK 9-20-20 на посівах ріпаку озимого	
Мілька К.А.	128
Ефективність застосування рістрегулюючих препаратів у посівах пшениці озимої	
Панченко К.С., Симоненко С.І.	131
Вплив забур'яненості на формування продуктивності кукурудзи	
Гончаров М. О.	134
Вплив посухи на продуктивність кукурудзи звичайної (zea mays l.) В умовах лівобережного лісостепу	
Медведєв С. М.	136
Оптимізація строків сівби кукурудзи на зерно в умовах центрального лісостепу	

попередника, мінеральні добрива $N_{30}P_{30}K_{30}$ та дворазове обприскування посівів органічним добривом-біостимулятором Вермийодіс – 5 л/га. При цьому збільшення урожайності становило 1,15 т/га, або 59,0 % відносно контролю.

Висновок

Поєднання зяблевої оранки з весняним чизелюванням за внесення мінеральних добрив $N_{30}P_{30}K_{30}$ та дворазового позакореневого підживлення органічним добривом-біостимулятором підвищувало конкурентоздатність рослин сої по відношенню до бур'янів, що сприяло зниженню забур'яненості посівів на 43,7 % та підвищенню урожайності сої на 59,0%.

Бібліографічний список

1. Артеменко С. Три кроки до успішного вирощування сої. Пропозиція. 2017. №5. С. 72-76 URL: <https://propozitsiya.com/ua/tri-kroki-do-uspishnogo-viroshchuvannua-soyi>.
2. Цехмейструк М. Г., Шелякін В. О., Глибокий О. М., Шелякіна Т. А. Вплив фонів мінерального живлення на урожайність та якість сортів сої. *Селекція і насінництво*. 2020. Випуск 117. С. 206-214. <https://doi.org/10.30835/2413-7510.2020.207183>.
3. Танчик С. П. Ефективність основного обробітку ґрунту в боротьбі з бур'янами при вирощуванні кукурудзи. *Вісн. аграр. науки*. 1999. №8. С. 17.

УДК 635.91.075

РОЛЬ ЧОРНОБРИВЦІВ У ФОРМУВАННІ ЕСТЕТИЧНОГО ЛАНДШАФТУ ДЕКОРАТИВНИХ САДІВ

Баган А.В., кандидат с.-г. наук, доцент кафедри селекції, насінництва і генетики
e-mail: alla.bagan@pdau.edu.ua

Мікуліна О.О., здобувач ступеня вищої освіти бакалавр
Полтавський державний аграрний університет

Чорнобривці, як представники багатовидового роду *Tagetes*, відомі своєю вишуканою красою та неповторністю форми. У контексті декоративного садівництва чорнобривці здатні відігравати ключову роль у створенні естетичного ландшафту. Їх унікальні квітки, різноманітність кольорів та текстур листя, а також компактні форми кущів являють собою прекрасні елементи для дизайну саду.

Чорнобривці належать до родини *Asteraceae* та відомі своєю розповсюдженістю у помірному кліматі. За морфологією стебло у чорнобривців пряме, просте, сягає висоти 10-30 см. Листки розміщені протилежно, прості, сидячі, ланцетної або яйцеподібної форми, із дуже ніжними зубцями по краях.

Квітки чорнобривців розташовані у відкритих колосоподібних суцвіттях. Кожна квітка має чотири пелюстки, зазвичай, від білого до коричневого кольору.

Плід – коробочка, яка містить кілька дрібних насінин [2, 6].

За особливостями біології чорнобривці, зазвичай, можуть рости як у

вологому місці у затіненні, так і на сонячній місцевості. Розмножуються як насінням, так і вегетативно – за допомогою кореневищ [1].

За тривалістю вегетаційного періоду чорнобривці активно ростуть у весняно-літній період, до серпня. Здатність рослин розмножуватися у місцевостях із різними умовами свідчить про їх добре розвинену адаптивну здатність [3].

Найбільш чисельна колекція чорнобривців в Україні зосереджена у Національному ботанічному саду ім. Гришка НААНУ, де рослини вирощують в експозиції «Пори року» і налічують понад 96 сортів і гібридів роду *Tagetes*.

Багато видів чорнобривців мають високий вміст ефірних олій та характеризуються різким насиченим запахом. Це, в свою чергу, дає змогу пригнічувати розвиток патогенів та перешкоджати ураженню рослин хворобами, зокрема і фузаріозом [5].

Запах квітів відлякує багатьох шкідників городніх культур (попелицю, капустяних білокрилок, цибулеву муху тощо). Недарма досвідчені садівники рекомендують висівати чорнобривці прямо на грядках, щоб захистити таким чином плодово-ягідні та овочеві культури від пошкоджень.

Серед особливостей вирощування чорнобривців можна виділити наступні:

1. Естетична варіативність: мають широкий спектр кольорів, форм та текстур, що дозволяє використовувати їх для створення різноманітних композицій у декоративному садівництві. Вони можуть бути використані як у центрі композиції, так і у вигляді акцентних або фонових рослин, надаючи ландшафту різноманітності та вишуканості.

2. Адаптація до різних умов: багато видів чорнобривців можуть розвиватися в умовах, де інші рослини мають обмежену життєздатність. Адаптивність до різних кліматичних умов, типів ґрунту та освітлення надає їм привабливості для використання у різних регіонах та екологічних умовах.

3. Стійкість до хвороб та шкідників: деякі види чорнобривців відзначаються високою стійкістю до хвороб та шкідників, що робить їх популярними у декоративному садівництві. А вирощування поряд з іншими рослинами дає змогу знизити ризик їх ураження хворобами та пошкодження шкідниками.

4. Комбінації з іншими рослинами: чорнобривці добре поєднуються з багатьма іншими рослинами, що дає широкий простір для творчості у дизайні саду. Вони можуть використовуватися як частина складних композицій, так і в якості самостійних елементів, доповнюючи та підкреслюючи красу інших рослин [4].

Таким чином, чорнобривці, завдяки своїй варіативності, адаптації до різних умов, стійкості до хвороб та шкідників, а також можливості комбінування з іншими рослинами, відіграють важливу роль у створенні естетичної привабливості садового ландшафту.

Це вказує на потенційні можливості рослин для використання у створенні вертикальних садів, водних або кам'яних місцевостей, а також їх символічне значення у декоративному садівництві. Крім того, вирощування чорнобривців у декоративних садах може сприяти збереженню біорізноманіття та відновленню

популяцій деяких видів, що перебувають під загрозою вимирання.

Вище наведене вказує на ключове значення чорнобривців як важливих елементів у декоративному садівництві та їх вплив на формування естетичного ландшафту у сучасних декоративних просторах.

Бібліографічний список

1. Малюгіна О.О., Мазулін О.В., Смойловська Г.П. Компонентний склад та протимікробна дія ефірної олії суцвіть чорнобривців прямостоячих (*Tagetes erecta* L.). *Фармацевтичний журнал*. 2014. № 1. С. 86-92.
2. Машковська С.В. Алеопатичні та біохімічні властивості видів роду Чорнобривці (*Tagetes* L.). *Інтродукція рослин*. 2000. № 3-4. С. 175-178. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/IR_2000_3-4_32
3. Олейнікова О.М. Садові декоративні рослини. Харків: Веста. 2010. 144 с.
4. Тетяна Д. Ковальчук, Наталія О. Бурмістрова В. Чорнобривці у квітковому оформленні експозиційної ділянки в етнічному стилі Національного дендрологічного парку «Софіївка» НАН України. *Матеріали VI міжнародної наукової конференції, присвяченої Року Незламності України*. 2023. С. 160-164.
5. Чорнобривці – і краса, і користь. Режим доступу: <https://agrostory.com/uk/info-centr/fan/barkhattsy-i-krasota-i-polza-2/>
6. Юрчак Л.Д. Культура чорнобривців в умовах Лісостепу України. *Інтродукція рослин*. 1999. №1. С. 49-54.

УДК 631.431.1:631.8

СТИМУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ КОРЕНЕВОЇ СИСТЕМИ КУКУРУДЗИ ЯК СПОСІБ УСУНЕННЯ НЕГАТИВНОГО ВПЛИВУ ПЕРЕУЩІЛЬНЕННЯ ҐРУНТУ

Криlach С.І., кандидат с.-г. наук
e-mail: svitlana.krylach@ukr.net

*Національний науковий центр «Інститут ґрунтознавства та агрохімії
імені О.Н. Соколовського»*

У сучасних умовах змін клімату та інтенсивного антропогенного навантаження на ґрунти надзвичайно актуальним для агропромислового комплексу України є забезпечення підвищення продуктивності сільськогосподарських культур. Одним із найнебезпечніших наслідків інтенсивного механічного обробітку ґрунтів є його переущільнення [1]. Через велику кількість технологічних операцій, виконуваних потужними тракторами та важкими комбайнами, переущільнення нерідко виявляється навіть на легких ґрунтах, що малочутливі до нього. В Україні площі переущільнених ґрунтів займають близько 17 млн га, але через війну, що супроводжується використанням важкої техніки ці площі збільшуються.

Експериментально доведено, що за переущільнення ґрунтів змінюється